

Ας επιζητήσωμε με πόθο την σωτηρία μας

Ορθοδοξία / Θεολογία

Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος



Μια θαυμάσια πνευματική ευκαιρία μας προσφέρει η Εκκλησία μας την Κυριακή ΙΕ΄ Λουκά, οπότε αναγιγνώσκεται η περικοπή του Ζακχαίου. Είναι θαυμάσια η ευκαιρία για δύο κυρίως λόγους: Πρώτον, γιατί μας δείχνει την δύναμη της ψυχής του ανθρώπου που αποφασίζει να αναζητήσει την σωτηρία του, και, δεύτερον, διότι παρουσιάζει παράλληλα το έλεος και την ευσπλαγχνία του αγαθού Θεού, ο Οποίος διά του Υιού Του προσφέρει την σωτηρία σε κάθε απολωλός που την επιζητεί με πόθο.

Αλλά ας έλθωμε στην περικοπή: Ο Κύριος, στον δρόμο προς τα Ιεροσόλυμα, «εισελθών διήρχετο εις την Ιεριχώ□ και ιδού ανήρ ονόματι καλούμενος Ζακχαίος και αυτός ην αρχιτελώνης και ούτος ην πλούσιος» (Λουκ. ιθ΄ 1-2). Ο Κύριος, ασφαλώς, ουδέποτε βαδίζει τυχαίως, αλλά επιλέγει εκείνον τον δρόμο που θα τον οδηγήσει σε συνάντηση με ανθρώπους που γνωρίζει ότι τον αναζητούν. Αυτήν την φορά ο στόχος Του είναι ο Ζακχαίος, ο οποίος όμως εμποδίζεται γι' αυτήν την συνάντηση από το γεγονός ότι είναι «αρχιτελώνης» και «πλούσιος», είναι δηλαδή πλεονέκτης και άρπαγας. Οι τελώνες, που εισέπρατταν τους φόρους για

λογαριασμό των Ρωμαίων, επέβαλλαν υψηλότερη φορολογία στον λαό και τον εκμεταλλεύονταν αισχρά προς όφελός των. Τούτος όμως εδώ ο τελώνης, παρά τα εμπόδιά του, «εζήτει ιδείν τον Κύριον τις εστιν» (ο. π., 3).



Παράδοξο, πράγματι, εκ πρώτης όψεως, ένας εθισμένος στον πλούτο και δηλωμένος εχθρός του λαού να επιθυμή να συναντήσει τον Κύριο της δικαιοσύνης. Εκείνα, όμως, που είναι παράδοξα η και αδύνατα για τους ανθρώπους είναι δυνατά για τον Θεό. Ο αρχιτελώνης Ζακχαίος είτε δεν είχε διαφθορή εντελώς από το πάθος του και διατηρούσε ακόμη ένα μέρος της ψυχής του καθαρό, είτε είχε πάρει την απόφαση να αλλάξει, να εγκαταλείψει τις κακές του συνήθειες, η και τα δύο. Μόλις, λοιπόν, πληροφορήθηκε ότι ο Κύριος, για τον Οποίον ασφαλώς είχε ακούσει πολλά, περνούσε από τα μέρη του, έσπευσε να τον συναντήσει. Αλλά και ο Κύριος, ο Οποίος «ετάζει νεφρούς και καρδιάς», διέκρινε την επιθυμία του τέκνου του και φρόντισε «να τον πετύχη» στον δρόμο Του.

Από την μια, ο Ζακχαίος, επειδή «τη ηλικία (=στο ανάστημα) μικρός ην», ανέβηκε στην συκομορέα, «ίνα ίδη αυτόν, ότι εκείνης ήμελλε διέρχεσθαι». Από την άλλη, ο Κύριος «αναβλέψας είδε αυτόν και είπε προς αυτόν: Ζακχαίε, σπεύσας κατάβηθι» (ο.π., 4-5). Η «ανάβαση» και η «κατάβαση» μπορεί να έχουν και μιάν άλλη ανάγνωση: Ο Ζακχαίος, για να δη το αντικείμενο του πόθου του, χρειαζόταν να «ανέβη», ο Κύριος, ωστόσο, που είδε αυτήν την πνευματική άνοδο του τέκνου του,

τον καλεί να «κατέβη», για να τον δεχθή στον «οίκο» του. Ο Ζακχαίος, ώριμος πλέον πνευματικά, δέχεται με προθυμία («χαίρων») να φιλοξενήσει τον Κύριό Του και Σωτήρα Του όχι μόνον στον «οίκο του σπιτιού του» αλλά και στον «οίκο της καρδιάς του»!

Για να εκτιμήσωμε το μέτρο της πνευματικής ετοιμότητος του Ζακχαίου, αρκεί μόνον να σκεφθούμε ότι, παρά το γεγονός ότι κατείχε μια υψηλή κοινωνική θέση, εν τούτοις δεν δίστασε καθόλου να σκαρφαλώση στο δένδρο, για να δη τον Κύριο.

Ούτε τα σχόλια ούτε η κακία και ο φθόνος του κόσμου δεν μπόρεσαν να σταθούν εμπόδιο στον δρόμο του και στον πόθο του για αλλαγή: «πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ότι (ο Κύριος) παρά αμαρτωλώ ανδρί εισήλθε καταλύσαι» (Λουκ. ιθ' 7). Ασφαλώς, ανάμεσα σ' αυτούς τους πάντες ήσαν και πολλοί θεωρούμενοι «δίκαιοι», που σκανδαλίστηκαν για την δίκαιη απόφαση του Κυρίου να συμφάγη με έναν μετανοούντα αμαρτωλό!

Προτού, μάλιστα, εισέλθη στην Ιεριχώ, ο Κύριος είχε θεραπεύσει στα περίχωρά της τον τυφλό Βαρτιμαίο, που ζητούσε και αυτός το έλεός Του: «υιέ Δαυείδ, ελέησόν με» (Λουκ. ιη' 39). Ο Ιησούς του έδωσε το φως του και εκείνος, ο πρώην τυφλός, από ευγνωμοσύνη «ηκολούθει αυτώ δοξάζων τον Θεόν» (ο. π., 43). Αλλά και «πας ο λαός ιδών έδωκε αίνον τω Θεώ» (ο. π.).

Το θαύμα, ίσως, αυτό απετέλεσε την αφορμή και για τον ίδιο τον Ζακχαίο, -που είχε εν τω μεταξύ πάρει την απόφαση για μεταστροφή,- να κάνει το κρίσιμο βήμα, να πλησιάση τον Ιησού, τον Σωτήρα των ψυχών και των σωμάτων, προς αναζήτηση και της δικής του σωτηρίας.

Διπλό, επομένως, το μήνυμα της περικοπής αυτής, όπως είπαμε και στην αρχή: αφ' ενός μεν μας δείχνει την δύναμη της ψυχής του ανθρώπου που αποφασίζει να ζητήσει την σωτηρία του, αφ' ετέρου δε μας παρουσιάζει το μέγεθος της ευσπλαχνίας του αγαθού Θεού, που συναντάει την θέληση του τέκνου Του και συνεργάζεται με κάθε τρόπο προς τον σκοπό αυτόν. Γι' αυτό, μάλιστα, έστειλε τον Υιό Του στον κόσμο, όχι για να καλέση δικαίους αλλά αμαρτωλούς σε μετάνοια (Λουκ. ε', 31-32 & ιθ' 10).

Δεν μένει, λοιπόν, παρά να ακολουθήσωμε και εμείς τα βήματα του Ζακχαίου, για να εύρωμε την σωτηρία μας, εάν ασφαλώς δεν την ποθούμε απλώς αλλά και την επιζητούμε διακαώς. Ο Ζακχαίος, πράγματι, όχι μόνον πόθησε την σωτηρία αλλά πρόσμενε ότι θα την βρη στο πρόσωπο του Ιησού, διότι μόνον Εκείνος την προσέφερε απλόχερα σε κάθε πάσχοντα αλλά και με διάθεση για μετάνοια αδελφό: στους λεπρούς, στον τυφλό, στην αμαρτωλή γυναίκα, στην αιμορροούσα, σε κάθε λογής πονεμένο.

Πως, αλήθεια, έδειξε ο Ζακχαίος ότι είχε μετανοήσει ειλικρινά; «Σταθείς προς τον Κύριον είπε» (Λουκ., ιθ' 8), εις επήκοον όλων, ότι στο εξής θα δίδη το ήμισυ των υπάρχόντων των στους πτωχούς και όποιον αδίκησε θα του το αποδώση στο τετραπλάσιο. Αυτός ο πρώην άρπαγας και πλεονέκτης έγινε ένας ελεήμων και φιλάδελφος. Η έλξη του από τον Κύριο τον μεταποίησε ολοκληρωτικά και μάλιστα έκανε τον πρώην αμαρτωλό κήρυκα της χάριτός Του. Κατά την παράδοση, ο Ζακχαίος εισήλθε στον κύκλο των μαθητών του Κυρίου, γινόμενος ένας από τους Εβδομήκοντα, και η Εκκλησία μας τιμάει την μνήμη του στις 20 Απριλίου!

Ας επιζητήσωμε, επομένως, και εμείς την σωτηρία μας με τον τρόπο του πρώην αμαρτωλού και ειλικρινώς μετανοούντος Ζακχαίου, ώστε να συναντηθούμε με τον Κύριο και να κοινωνήσωμε μαζί Του, ακούοντας, με την σειρά μας, από το στόμα Του ότι «σήμερον σωτηρία τω οίκω τούτω εγένετο» (Λουκ. ιθ' 9). Αρκεί να κάνωμε την ψυχή μας δεκτικό δοχείο της χάριτός Του και Εκείνος θα σπεύση αμέσως να εξαγιάση όλο μας το είναι! Να μην αρνηθούμε αυτήν την μεγάλη ευλογία αλλά να δοξάζωμε τον Κύριο που μας την προσφέρει απλόχερα με αγάπη! Αυτώ η δόξα και το κράτος στους αιώνες των αιώνων. Αμήν!

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN